

RÖPORTAJ

Sektörümüzü ilgilendiren tüm kamu-özel kurum ve kuruluşlarla işbirliği içindeyiz

EXPOMED Fuarı öncesinde sektörün en önemli temsilcilerinden biri olan MASSİAD adına Yü-Ce Tıbbi Gereçler şirketinin sahibi, MASSİAD Denetim Kurulu Üyesi V. Cengiz Balçık ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

V. Cengiz Balçık

Avrasya bölgesinin medikal alandaki lider ihtisas fuarı olan Expomed Eurasia, 23 senedir medikal sektörün önde gelen profesyonelleri tarafından ziyaret ediliyor ve İstanbul'u 4 gün boyunca medikal sektörün kalbi haline getiriyor. 2016 senesinde 40 ülkeden 929 firma ve firma temsilciliğinin katıldığı fuar, 86 ülkeden 4 bin 345'i yabancı olmak üzere toplam 32 bin 557 sektör profesyoneli tarafından ziyaret edildi. Bu yıl da daha fazla katılımcıyı ağırlaması beklenen Expomed Fuar'ı öncesi Yü-Ce Tıbbi Gereçler şirketinin sahibi, MASSİAD Denetim Kurulu Üyesi V. Cengiz Balçık ile sektörün bir değerlendirmesini yaptık. İşte o söyleşiden satırlarımıza yansıyanlar.

V. Cengiz Balçık Bey öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Yü-Ce Tıbbi Gereçler şirketinin sahibiyim, MASSİAD - Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçileri Derneği Denetim Kurulu üyesiyim, İSEK İstanbul Sağlık Endüstrisi Kümelmesi Yönetim Kurulu üyesiyim ve aynı zamanda İTO İlaç ve Tıbbi Cihaz Meslek Grubu Komite ve Meclis üyesiyim.

1993 yılından bu yana bu sektörün içindeyim ve şu anda dört adet üretim tesisimiz bulunmakta. Dernek ve kümelene çalışmalarına sektörümüz ile ilgili üretim, teknik ve tedarik konularında katkı sunmaktayım.

MASSİAD'ın çalışmalarından ve çalışma prensiplerinden biraz bahsedebilir misiniz?

Sağlık sektöründe son yıllardaki dönüşüm programı ile değişen uygulamalara sağlıklı bir şekilde uyum sağlamak

ve katkı vermek için üyelerimiz ile elbirliği içinde çok önemli çalışmalar yapıyoruz. Derneğimiz Yönetim Kurulu üyelerinin yanında, Denetim ve Disiplin Kurulu Üyeleri de kendi arasında yapılan görev dağılımı ile hem yönetmelik, mevzuat gibi teknik konularda hem de yeni üye kazanımı, üyelere ilişkiler gibi idari konularda daha etkili olmaya çalışıyor. Ayrıca derneğimiz şu anda TOBB Medikal Sektör Meclisi, **İstanbul Sanayi Odası** 20. Grup Meslek Komitesi, **İstanbul Sanayi Odası** meclisi, İhracatçılar Birliği ve İstanbul Ticaret Odası Meclisi, 8 no'lu İlaç ve Tıbbi Cihaz Meslek Komitelerinde aktif olarak yer almakta, rutin toplantılarına katılmakta ve sektörümüze ait her türlü sorun ve çözüm önerilerini paylaşmaktadır.

MASSİAD olarak; T.C. Sağlık Bakanlığı, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu, T.C. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, Yüksek Öğretim Kurulu, Üniversiteler, Kamu İhale Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, İstanbul Ticaret Odası, **İstanbul Sanayi Odası**, İMMİB İhracatçılar Birliği sektörümüzü ilgilendiren tüm kamu-özel kurum ve kuruluşlarla işbirliği içindeyiz.

Bölgemizdeki katkı sağladığımız bu sektörel işbirliği ortamı, 2014 yılında İSEK - İstanbul Sağlık Endüstrisi Kümelene birlikteliğini tetikledi. MASSİAD olarak destekleyici kuruluş olduğumuz ve benim de Yönetim Kurulu üyesi olduğum İSEK, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından da önümüzdeki 5 sene için destek almaya hak kazandı. Sağlık endüstrisinde üretim odaklı faaliyet gösteren 120'den fazla firma ve Ar-Ge şirketi, 17 üniversite veya yetkin

RÖPORTAJ

araştırma merkezi, sektörde aktif 11 sivil toplum kuruluşu ve 3 kamu kuruluşunun katılımıyla, Teknopark İstanbul resmi koordinatörlüğünde ve İstanbul Sanayi Odası'nın kurumsal desteği ile yürütülecek.

Derneğimiz sektör firmalarına her konuda destek ve bilgilendirici çalışmalar yapmakta. Derneğimiz, sektörü her platformda temsil etmekte olup kurumlar nezdinde dikkate alınan ve her konuda görüş istenen, talepleri ve öneriler dikkate alınan bir dernek konumundadır.

İlgili tüm resmi kurumlar ile direkt ve federasyonumuz TÜMDEF aracılığıyla çok yakın temaslarımız bulunmakta ve yapılan toplantılara Yönetim bazında katılım sağlanarak sektörün ve üyelerimizin sorunlarını içeren raporlar ilgili kişi ve kurumlara iletilmektedir. Üyelerimize, sektörümüzle ilgili konularda yapılan çalışmalar, kanunlar, tebliğler, yönetmelikler kısaca ilgili konular günlük olarak bildirilmekte ve web sitemizde yayınlanmaktadır.

Üyelerimiz derneğimize ulaşarak, hukuki, mali, mesleki konulardaki her türlü sorularını bize iletmekte ve destek almaktadır.

Sektörümüzün gelişimi için üyelerimizin talepleri doğrultusunda kişisel gelişim ve sektörel teknik konularda eğitimler düzenlenmektedir. Bu sen sektörümüze teknik konularda eğitim 3eğitim düzenlenmiş ve bu eğitimler devam edecektir. Bildiğiniz üzere TITUBB yerine ÜTS (Ürün Takip Sistemi) bu yıl içinde uygulamaya geçecektir. Bu konuda da İstanbul'da eğitim düzenlemiştir. Derneğimizin de içinde bulunduğu STK'lar tarafından oluşturulan ÜTS çalışma Grubu sitem üzerinde test çalışmaları yaparak görüşlerini TÜBITAK ve TITCK ile ortak toplantılarda paylaşmaktadır.

Türkiye'de üretim yapan kaç tıbbi cihaz firması var? Bunların ne kadarı üretimlerini ihraç ediyorlar? Beklenen hedeflere ulaşıldı mı?

Ülkemizde Sanayi Bakanlığı verilerine göre 600 civarı, Sağlık Bakanlığı TITUBB

verilerine göre 700 civarında üretici firma bilgilerine ulaşılmaktadır. Üreticilerin yaklaşık yüzde 30'u ürettiklerini ihraç etmektedir. Ancak sektörümüz istenilen seviyede ihracat yapamamaktadır. Ülkemiz açısından sektörümüzde sonuç olarak önemli seviyede bir cari açık verilmektedir. İthalatın ihracatı karşılama oranı ihracatçılar birliğinin verilerine göre yüzde 10 seviyelerindedir.

Sağlık hizmet sunumunda kalitenin en önemli göstergelerinden birinin de son teknolojik özelliklere sahip tıbbi cihazların temin edilmesi. Ülke olarak bizler bu konuda nasıl bir konumdayız?

Ülkemizde sağlık sunumu son derece başarılı olup dünya standardındadır. Bunun en büyük göstergesi gelişmiş ülkelerin vatandaşları ülkemizde tedaviye gelmektedirler. Ayrıca ülkemizdeki sağlık sunucuları dünyadaki yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmekte tüm yenilikleri ülkemize getirerek teşhis ve tedavi uygulamaktadır.

Tıbbi cihaz sektörünün Türkiye'de geliştiğini nasıl görüyorsunuz?

Ülkemizde tıbbi cihaz sektörü devletimiz tarafından desteklenme kararı alınmış öncelikli sektör konumundadır. Ülkemizde sağlık sunumu sosyal güvenlik kapsamında olup, ücretsiz olması se-

bebi ile bütçe içerisindeki sosyal güvenlik açığı mümkün olduğunca minimum seviyede tutularak hastaların yatarak değil, ayakta tedavi yöntemi ile tedavi edilmesi istenmektedir. Bu durumda tıbbi cihazlar devreye girerek tedaviye yardımcı olmaktadır. Ayrıca dünya nüfusunun hızla yaşlanması sebebiyle ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada tıbbi cihaz sektörü hızla gelişmektedir.

Sizce tıbbi cihaz sektörünün büyümesi yeterli seviyede mi?

Ülkemizde tıbbi cihaz sektörü henüz istenilen seviyede değildir. Kamunun desteği ile üretimin artırılması cihazların yerleştirilmesi amacıyla ithalatı yüzde 70 üzerinde olan ürünler ile ilgili çalışmalar yapılmakta ve bu ürünlerle ilgili başta alım garantisi olmak üzere birçok desteğin verileceği tıbbi cihazın gelecek stratejisi çalışmalarında ön plana çıkmıştır. Bu kapsamda özellikle İSEK kapsamında bazı konularda öncü ve örnek çalışmalar yaparak bu alandaki büyümeyi hızlandırmak istiyoruz.

Dünyanın gelişmiş ülkeleriyle kıyasladığımızda Türkiye'yi hangi noktada görüyorsunuz?

Gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığımızda ülkemiz tıbbi cihaz üreticileri düşük ve orta teknoloji cihazlar üretmektedirler.

RÖPORTAJ

Ayrıca tıbbi cihaz üretimi özellikli üretim olması sebebi ile;

- 1.) Cihazın insanlar üzerinde kullanılması için uzun süren araştırma veri toplama aşamasının olması,
- 2.) Klinik araştırma maliyetlerinin yüksek olması,
- 3.) Yurtiçindeki yüksek yatırım ve üretim maliyetlerinin ürünün birim fiyatına yansımaları sebebi ile ürünün rekabet şansının düşük olması,
- 4.) Küresel devlerin pazarlama stratejileri ile baş edebilecek sermaye birikiminin eksiklikleri,
- 5.) Sağlık personellerinin yerli üretime karşı ön yargısının bulunması,
- 6.) Tıbbi cihaz üretiminin belli bir mühendislik disiplini ile üretiliyor olması ve ülkelerin kalkınmışlık ve teknolojiyi kullanma yöntemleri ile ilintili olması sebebi ile teknolojik olarak buldukları yenilikleri, tıbbi cihazlarda da uyguladıkları

için ülkemizde ise böyle bir alt yapının çok sınırlı kalmasının sonucu olarak ülkemizde ancak düşük ve orta teknoloji tıbbi cihaz üretimi gerçekleştirilebilmektedir.

7.) Ülkemizde de ileri teknoloji tıbbi cihaz üretimi için SİP (Ofset), teknoloji transferi, ileri teknoloji üretebilen sanayi kuruluşları ve üniversitelerle iş birliği gibi çalışmaların sonucunda ülkemizde de tıbbi cihazda katma değerli ürün üretebileceğimiz ön görülmektedir.

Yerli üreticinin ihracat yaparken karşılaştığı sorunlar nelerdir?

Yerli üreticilerin karşılaştığı sorunlar ülkemize kolayca girebilen tıbbi cihazlar, ihracat yapılan ülkelerde benzer üretim yerli üretici tarafından üretiliyorsa, ülkemiz ihracatçıları teknik engellemeler, ilave testler, gümrüklerde bekletme gibi birçok sorunlarla karşılaşabilmektedir.

Ülkemiz üreticileri artık AB'nin üreticileri ile aynı kalite ve standartta kaliteli ve güvenilir cihaz üretmektedir.

9Ar-Ge'nin her sektörde olduğu gibi tıbbi cihaz üretiminde de çok önemli bir yere sahip. Yerli üreticilerin Ar-Ge faaliyetlerini artırması için nasıl bir prosedür izlenmeli? Üretici firmaların Hükümet'ten beklentileri neler?

Ar-Ge ve Ür-Ge üreticilerimizin önceliği olup gerek üniversiteler gerekse de kullanıcıların istekleri doğrultusunda araştırmalarını yapamamaları, bilimsel verileri alabileceği bilgi havuzu ve kullanıcı önceliklerinde ve gözlemlerinde Ar-Ge ve Ür-Ge yol gösterici olmalıdır. Üreticilerin kamudan isteği basit kolay prosedür olup; araştırma, üniversite verilerine kolay ulaşım, ortak bilgi havuzu, araştırma bütçesine kolay ulaşım gibi birçok beklentisi vardır.

Bir tıbbi cihaz üreticisi yatırım desteklerinden nasıl faydalanabilir?

Yatırım ve desteklerden faydalanma, sektörümüzdeki firmalarımız gerek devletimizin yaptığı açıklamaları gerekse de STK'larımızı takip ederek desteklerden haberdar olabilirler. 2015 yılında yapılan bir değişiklikle tıbbi cihaz ülkemizin hangi bölgesinde üretilirse üretilsin en az 5 bölge teşviklerinden faydalanmaktadır. Bu da kısaca, vergi avantajı çalışanların SGK stopajı, faiz desteği, KOSGEB, kalkınma ajansları, TÜBİTAK çalışmaları sektörümüze verilen önemli destekleri içermektedir. Ancak sektör üreticileri konudan haberdar olmadıklarından yeterince faydalanamamaktadır.

Özel sağlık kuruluşlarını yerli tıbbi cihaz kullanmaya özendirme için neler yapılmalı?

Ülkemiz üreticileri Sınıf 1 steril, Sınıf 2 ve Sınıf 3 cihazların üretimini AB standardında üretmektedir. Ürettikleri cihazlar AB'nin asgari güvenlik standartları sağlamaktadır. Ayrıca ürünler sağlık bakanlığı tarafından da UBB veya UTS sisteminden yayınlanarak güvenle

kullanılabileceğini teyit etmektedir. Bu sebeple, özel sağlık veya kamudaki kullanıcılar güvenle yerli malı kullanabilirler, kamuda bu konuyu teyit eden açıklamalar yapılabilir bilinci oluşturulabilir.

İhalelerde yerli malına verilen avantajlar karşılaşılan sorunlar, ihale yöntemlerinin avantaj veya dezavantajları hakkında neler söylersiniz?

Yerli malına verilen avantaj rekabet edemeyen yerli üreticilerini desteklemek amaçlı yasalaşmış, ancak yüzde 15'e kadar uygulanacaktır ibaresi bazı kurumların yüzde 1 civarı uygulamaya gitmeleri bakanlığı harekete geçirmiş ve yapılan son değişiklikle yüzde 15 yerli malına avantaj kullanılmaya başlamıştır. Bu durum yerli üreticiyi desteklemiştir, yansımaları da olumlu olmuştur.

Şu anda sektör olarak önemli bir fuara hazırlanılıyor. Expomed gibi fuarların sizce firmalar için önemi nedir?

Expomed; derneğimiz, federasyonumuz

ve sendikamız tarafından desteklenen sektörümüzün en önemli fuarlarından biridir.

Medikal cihaz, ekipman ve teknolojilerin sergilendiği, medikal trendlerin ve bilimsel etkinliklerin takip edilebildiği sektör firmalarına yeni iş imkanları, küçük ve orta ölçekli firmaların da uluslararası pazarlara açılmasına hizmet eden, çok yönlü iş fırsatları yaratan sağlık sektörünün önemli uluslararası fuardır. Bu fuarda İSEK koordinasyonunda bu sene ilk defa daha kapsamlı bir çerçevede yapılan İnovasyon Zone ortamında tıbbi cihaz alanında katma değeri yüksek ürün hedefine yönelik katkı veren üniversiteler, genç girişimciler ve üretici firmalar kendi ürünlerini daha kapsamlı sergileme imkanı bulacaklar. MASSİAD olarak bu alanın bu fuarda oluşmasına önemli katkılar verdik ve destekliyoruz.

Pek çok sorundan bahsettik. Sizce bu sorunlar nasıl çözüme kavuşabilir?

Sorunların çözüme kavuşması, sektörümüz sağlık sunumunun önemli pay-

daşlarından biridir. Sektörümüzün tedarikçi ve üreticileri dünyadaki yenilikleri yakinen takip ederek hastaları kolay kaliteli dünya standartlarında tedavi edilmesi için sağlık sunucularına hizmet sunmak asıl amacımızdır. Biz tedarikçiler, sağlık sunucuları ile ortak hedefe (hasta sağlığı) yöneldiğimiz bilinci ile hareket edebilirsek sorunları ortak akılla kolayca çözebiliriz.

Son olarak belirtmek isterim ki, Dernek olarak en büyük amacımız, üyelerimiz ile işbirliği içinde sektördeki tüm aktörlerin kurumlar nezdinde ki temsil kabiliyetini arttırmak, üyelerimizin gelişen dinamiklere daha kolay adapte olmasını sağlamaktır. Bu çalışmalarını yaparken en büyük destekçimiz üyelerimizdir.

Buradan sektör firmalarına şunu söylemek isterim, sektörümüzün gelişen ve değişen uygulamalara uyum sağlayabilmesi için birlik içinde hareket etmesi zorunlu hale gelmiştir. Eğer sesimizi daha güçlü duyurmak istiyorsak birlik olmalıyız, bunun ilk adımı da bir STK'ya üye olmaktır.